

1189

P A T R I S T I C I

1190

CCCIII. *X. F. 14.*

499 Codex chartaceus lat. Sec. XIV. Folior. 177. 4. currente calamo exaratus haec complectitur: I. *In nomine domini Incipit liber qui dicitur Pharetra.* Non illa quidem contra *Judaeos*, quam jam e variis *Codd.* indicavimus, neque illa *Doctorum*, quae teste *Fabricio* et *Mansio* secundum ordinem Alphabeti progreditur, sed illa, quam *Libris IV.* distinctam et inter *Bonaventurae Opera* in edit. *Lugd.* 1668. T. VI. p. 99. receptam primus *ἀνωνυμῶς* impressit circa an. 1473. *Norimbergae Fridericus Creussner f.* cujus Exemplar tamen a nostro quibusdam in rebus abit, ut vel Proemia conferendo patet. Dabo nostrum: *In nomine domini sequens opusculum compilatum est de diuersis originalibus diuersorum doctorum. Et dicitur pharetra. quia sicut iacula in pharetra reponuntur quibus hostis hostem ferit. vulnerat et deicit. sic etiam hic varie auctoritates fide dignorum. Quae si manu fidei tenuerimus hostem antiquum procul dubio deiciemus. Distinguitur autem in IIII. libros. Primus dicitur de personarum varietate. Secundus de principalium viciorum et virtutum multiplicitate. Tercius de periculosis. Quartus de graciosis. Et primi duo libelli quilibet eorum continet L. capitula quia talis numerus iubilaei est figuratiuus. Reliqui duo unusquisque LXIIII. habet capitula. Paulo aliter *Impressa*, quae et Capitum numero et distribu-*

tionem variant. Caput postremum nobis initio plura, sine pauciora, quam *Impressa*, continet, id, quod pronissimum in *Opere*, quod non nisi excerptis *PP.* locis constat. *Gregorius M.* paene per totum *χορηγος* est. Ad calcem notatur minio: *Explicit pharetra fidei Datum anno domini MCCCCLXXVII. Finitus est liber in die sancti arnolphi.* Vide et *Cod. DCXC.*

II. *fol. 134.* absque titulo Exemplorum de Virtutibus et Vitiis variis congeries, quae primo ad Numerum C. progressa rursus a I. incipit et sistit in XXIII. Initium: *Quidam papa in honorem gloriose virginis capellam fecerat, in qua due lampades cotidie ardebant &c.* Omnia ad Seculi sui genium.

CCCIV. *VIII. D. 2.*

Codex membraneus lat. Sec. ²⁶³ XIV. Folior. 175. f. per duas columnas sat nitide scriptus continet *Excerpta ex variis PP. Operibus* hoc ordine: I. Congeries ex *Anselmo Cant. Hilario, Augustino, Hieronymo, Basilio &c.* de Deo, Trinitate, Statu Angelorum, et primorum Hominum, de Gratia et libero Arbitrio, de Operibus sex Dierum &c. Initium: *Ansel. in libro de concordia prescientie et liberi ar. Quere longam auctoritatem in tractatu de prescientia &c.* Materiae speciales per Marginum notatas et hic et in toto reliquo Codice adcurate indicantur.

II. fol. 30. Excerpta ex Ricbardi de S. Viatore Libris de Trinitate. Initium: Rerum noticiam ni fallor modo triplici apprehendimus &c.

III. fol. 35. p. 2. Excerpta familia ex Libris Augustini de civitate Dei. Initium: Terrena ciuitas. que cum dominari appetit. ipsa ei dominandi libido dominatur &c.

IV. fol. 39. p. 2. Excerpta familia ex Job. Cassiani VII. libris contra Nestorium. Initium: Magnus honor. sed periculosu progressio &c.

V. fol. 41. Excerpta ex Anselmi Libris de Veritate, de Casu Diaboli et cur Deus Homo. Initium: Quoniam quidem deum ueritatem esse credimus &c.

VI. fol. 47. in ora summa: Liber magistri alexandri de farewell. ad magistrum magnum Alexandrum nequam (Nechamum, Neckham) de motu cordis. Praefatio sic infit: Anima eo solo phisice inquisitionis speculationem admisit. quod corpori unita est. Corporata enim quedam sui indicia sensibus offerens sibi seipsam inuestigandi curam iniecit. Et postquam de Corporis et Animae nexu ulterius egregie philosophatus esset, prosequitur: Huius ergo (Animae) primum et precipuum organum (cor) cum eiusdem virtutibus et operacionibus. nostris adhuc ignotum intemptatumque philosophis declarare institui. tuoque opus ipsum examini maxime alexander offerendum reuissime censui. cum te et argute iudicandi de singulis

discretionem prouidam. et errata corrigendi scientiam integram. et ad utrumque exsequendum pronam benignitatem habere non ambigam. Neque te preter equum aut indubite magnum alexandrum dici existimes. Si enim uesanus ille macedo cui ut ait Seneca pro uirtute erat felix temeritas ob promptissimam corporis strenuitatem hoc cognomen accepit. quanto te illo insigniorem equius est. qui ob singularem animi frugem. que quidem omnes corporis dotes longe supergreditur. nec modo supereminentem. verum ex equo contendentem nescis admittere. Quantum ille armorum gloria contemporaneos suos supergressus est. tantum tu omnibus animi et ingenii fulgore prestitisti. Vale ergo et opusculum hoc quantique est. ut tuum amplectere. et in lucem si ita tibi uideatur prouehere. cum ipsum laborem tuo potissimum instinctu. si meministi aggressus sim. Iterum et in eternum vale. Opusculum jam ipsum Capp. XVI. constat, quorum Lemmata adscribam: I. Quod uita sit primus effectus anime in Corpore. II. Quod certum habeat in corde uita domicilium. III. Quod cor sit domicilium uite. IV. De positione cordis. V. De instrumentis motus cordis. VI. Qualiter fiat motus cordis. VII. De causis motus. VIII. Quod motus cordis sit principium omnium aliorum motuum. IX. De specie motus cordis. X. De spiritu. XI. Quod spiritus uite non motu. sed fit irradiacione uirtutis. XII. Quod spiritus uite a principio conceptionis inest

1193

P A T R I S T I C I

1194

inest feminibus permixtis. XIII. Quod anima a principio conceptionis inest feminibus permixtis. XIV. De formatione cordis et nutritiuarum partium in embrione. XV. De formatione cerebri et Zoticarum uirtutum ordinatione in embrione. XVI. Quod anima mediante spiritu uite omnes cordis alias uirtutes in actum producit. Initium C. I. est: Organum uite et uegetabilitatis idem fere proximum est &c. Finis C. ult: Et hoc est quod a principio expleti laboris pollicebatur intencio. Subdam Cordis descriptionem ex C. IV. initio, de qua Anatomici nostri cognoscant. Cor membrum carneum est. solide substantie. figure contibidalis (a conto, hasta?) tribus cellulis distinctum. in medietae pectoris collocatum et in sinistrum declinans. basi insidens. cellula que sibi tantum (vel tamen) in basi collimitat conclusum. capite deorsum. radice superius conuersa. pellicule que dyaframati sit perpendicularis pectus et pulmonem per equalia diuidenti annexum dependet. Opusculum rarissimum est; ut enim Alexandrum Neckhamum vitiose scriptum Nequam norint et celebrent Tannerus, Fabricius, alii, Alexandrum tamen de Farewell nemo prodit, ne ipse quidem vastissimus Edw. Bernardi Mss. Angliae Catalogus, cum tamen inter profunda felicitis Insulae ingenia aevo suo censerit posse videatur. Seculum illi XIII ex τὰ συγγεγραμμένα Neckhami aetate adsignamus. Coenobium de Farewell in Comitatu Staffordiae ex-

titisse, ex Codd. Mss. Guil. Dugdali inter Bodlej. Catal. cit. p. 294. n. 6501. discimus. Quid, si ibi Monasticen professus fuerit?

VII. fol. 54. p. 2. Excerpta ex Basilio super Deut. et Augustino super Genesin de Anima. Initium: Basilius in quadam omelia super deut. circa finem. Attende tibi et intellige &c.

VIII. fol. 56. Ex Ambrosii Libris in Hexameron, de Paradiso et de Cain et Abel. Initium: Tantum miror opinionis assumpsisse homines &c.

IX. fol. 66. p. 2. Ex Augustini Confessionum, et de Trinitate Libris. Initium: Confessionum mearum libri XIII. et de malis et de bonis meis laudant &c.

X. fol. 89. Varia ex Dionysii dicta Hierarchia coelesti, Basilio M. Augustino, Chrysofomo, Anselmo. Initium: Omne datum &c. Omne quod est. duobus modis diuinam participat bonitatem &c.

XI. fol. 115. Varia ex Operibus Hugonis et Richardi de S. Victore. Initium: In primis itaque considerandum quod peccatorum obligatio consideratur circa duo &c.

XII. fol. 129. Varia rursus ex Augustino, Chrysofomo, Anselmo, Basilio, Gregorio M. Initium: Augustinus in principio. III. libri super gen. ad litteram loquitur &c.

XIII. fol. 136. Excerpta ex Job. Chrysofomi Homiliis in Evangelium Iohannis. Initium: Cris. in secunda omelia Iohannis super

1195

I C O D I C E S

1196

super illud. In principio erat uerbum &c. Vides propalacionem et potestatem uerborum multam &c. Siftit in iis: Sufficiebat enim uelle solum. et omnia sequebantur. Initium illud legitur nunc in *Homilia I. et Finis in Hom. LXXXVII.* seu ultima in impressis. Codex hac terminatur clausula: *Finit expo. cris. a burgundione iudice pisano translata. Anno domini. M. C. LXXIIII. Johannes iste Burgundio, de quo ad i. Mazzuchellium Scritt. d'Italia Vol. II. P. 3. p. 1768.* uersionem hanc suam *Romam ad Concilium Lateran. III. 1180.* adtulit, ut ad h. a. *Robertus Abb. Montis* in continuat. *Chronici Sigeberti* narrat. Vide *Fabricii Bibl. Graec. Vol. VII. p. 647.* Erravit itaque *Mansius* in edit. *Bibl. med. et inf. Lat.* ejusd. *Fabricii* illum ad *Sec. XIV.* repo-

nendo; maxime cum nunc e *Cod.* nostro ipsum factae translationis annum teneamus. Eam recognovit *Franciscus Accoltus* dictus *Arctinus*, si *Bibliothecam graecam* paullo ante cit. audias, sed si ejus uersionem *Cosmo Medici* inscriptam, *Romaeque in S. Eusebii Monasterio MCCCCLXX. f.* impressam cum nostro *Codice* conferas, ut feci, *Francisco* injuriam factam deprehendas, ejusque laborem longe a *Burgundionis* uersione abire. Itaque recte a *Mazzuchellio, Lairio* et aliis Interpretis ei nomen tribuitur.

Contenta in *Codice* siue *Catenam PP.* siue *Libros Sententiarum* dicas, lectiones aliquas meliores suppeditare possent, si cum *Operibus*, e quibus excerpta sunt, contenderentur. Subscripsit illis *Librarius*;

Qui scripsit scribat semper cum domino uiuat:
Uiuat et in celis uiricus nomine felix.

Adjacet etiam nomen recentioris Possessoris *F. Johannis de Mantua Ordinis Fratrum Seruorum* scil. *B. V. M.*

CCC.V. VI. H. 7.

645 Codex chartaceus lat. *Sec. XV.* Folior. 319. 4. non una manu perscriptus et olim *Wenceslai Rossii Prefforovii* Sacerd. *Bobemi* cum multis aliis haecenus indicatis haec seruat: I. *Locos communes Theologicos* siue *PP. Sententias* ex *Alphabeti serie* in

Capita CLXXIII. digestas, addito sub finem *Elencho: De Abstinentia. De Acceptione Personarum. De Accidia. De Amore. De Angelis &c.* Initium *C. I. Bernhardus.* *Magna abusto est, quod parcitas auaricia putatur &c.*

II. fol. 72. Contractus de sanctis. Id est, *Sermones* de *Festis SS.* per annum ab *Andrea Apostolo* usque ad *Catharinam Virg.* autore *Job. Contracto* siue *Kortz O. M.* ut dixi ad *Cod. DCCXXVI.* quem, si lubet, confer. Initium: *Ambulans ibesus* —

In